

**O`ZBEKISTON RESPUBLIKASI
XALQ TA'LIMI VAZIRLIGI**

**Toshkent viloyati Chirchiq shahar
21-umumta`lim maktabning
“Boshlang`ich sinf” o`qituvchisi
M.Eshmetovaning
I-soatlik ochiq dars
Ishlanmasi**

Mavzu: Bahorda o`simlik hayoti

Maqsad.

**Ta`limiy:** O`quvchilarga o`simlikning bahorgi gullashi haqida tushuntirish. tabiatdagi o`zgarishlarning ularga tasiri haqida tushuncha berish

Tarbiyaviy : O`simliklarni nobud qilmaslik, kerakligini takidlash, obodonlashtirish ishlarida faol qatnashishlarini tushuntirish orqali mehnatsevarlik ruhida tarbiyalash.

Rivojlantiruvchi: O`simliklar, gullar daraxtlar bahordagi hayoti haqidagi fikirlarni rivojlantirish.

Dars turi: Yangi bilim beruvchi,

Dars usuli: Tushuntirish, suhbat,

Dars jihoz: Darslik rasimlar, rasimli topishmoq, bodom, o`rik daraxti=shoxli.

Darsning borishi :

I. Tashkiliy qisim.

a) Salomlashish.

b) Sinif xonasi va o`quvchilarning darsga tayyorligini nazorat qilish.

d) Ob-havo, kun davomati haqida navbatchi axboroti tenglanadi.

I topsiriq. Har bir qator Navro`z bahor haqida rasim

Dars jarayonida rioya qilishimiz zarur bo`lgan oltin qoidalar eslatiladi.

Sinif 3 guruhga bo`linadi. Zukkolar, Bilimdonlar, A`lochilar

II topshiriq.

O`quvchilarga gullar haqida she`rlar aytib berish taklif qilinadi.

II. O`tilgan mavzuni takrorlash uchun tarmoqlash usulidan foydalaniladi.

III topshiriq savollar beriladi.

a) Bahorda tabiatda qanday o`zgarishlar ro`y beradi ?

b) Navro`z qachon kirib keladi ?

c) Navro`z qanday bayram ?

Navro`z haqida o`quvchilarning umumlashtiriladi.

Baholar doskada qo`yib boriladi.

III. Yangi mavzu .Bahorda o`simlik hayoti

O`quvchilarga bodom va o`rik shoxlari ko`rsatiladi.

Mavzu tushuntiriladi

Bahorda Quyosh baland ko`tarikib, hovo, yer isiyboshlaydi.

Yerdan qor ketishi bilan maysalar unib chiqadi. Boychichak, chuchmoma, binafsha ochiladi.

Kunlar isib brogan sari daraxtlar tanasiga yerdan suv bilan birga ozuqalar ko`tariladi.

Eng oldin bodom gullaydi va barg chiqaradi. Kiyin shaftoli, o`rik, nok, gilos, olcha, olma gullay boshlaydi.

Eng oxiri behi gullaydi. Ko`pchilik daraxtlar oldin gullab, so`ng barg yozadi. Behi esa oldin barg chiqarib, keyin gullaydi.

(O`quvchilarga agar slaydda daraxtlarning gullashi ko`rsatilsa yaxshi bo`ladi)

O`quvchilarga „Qora sovuq” haqida ma`lumot beriladi.

Bahorda ba`zan havo birdan sovib ketadigan kunlar ham bo`ladi. Birdan tushadigan qattiq sovuqni „Qora sovuq” deyishadi.

„Qora sovuq” juda xavfli, u mevali daraxtlar gulini, dalalarga ekilgan ekinlarni qoray tirib ketadi.

Bog`bonlar „Qora sovuq”da mevali daraxtlarning gullari va endigina tukkan mevalarini sovuq urib ketmasligi uchun mevali bog`larning shamol keladigan gulxan yoqishadi. Shu yo`l bilan ular daraxtlarni sovuq urib ketishidan asrashadi.

Aziz bolalar, siz ham ko`chat ekishda, yurtimizni chiroyli bo`lishi uchun obodonlashtirish ishlarida faol qatnashing. Sababi o`simliklar havoni tozalovchi yagona feltir fazifasini o`tash bilan muhim ahamiyatga egadir.

Bundan tashqari ularning shirin-shakar mevalari biz uchun oziq-ovqat hisoblanadi.

Darslik bilan ishlash.O`quvchilarga-matinni o`qish.

Dam olish daqiqasi

Daraxt tagini yumshatamiz,

Daraxtga suv quyamiz.

Daraxtim o`sib ketar,

Bo`yi osmonga yetar.

IV. Yangi mavzuni mustahkamlash. Mevalar haqida she`rlar yodlash.

IV topshiriq, mevalar haqida she`rlar.

Uzum:

Donalarim marjoncha,
Bir boshim-naqt bir jomcha,
Quritsangiz, mayizman,
Dastorxonga fayizman.
Kuzda yeb-yeb to`yishar,
Qishda osib qo`yishar.

Anjir:

Kecha-kunduz uxlayman,
Meva tugdim gullayman.
Mevam o`zi gulchadir,
Tilla rangli kulchadir.
G`o`daymayman sipoman,
Ko`p dardlarga shifoman.

O`rik:

Yeging kelsa ko`k g`o`ra,
Bahor chog`ida so`ra.
Yozda esa pishamasi.
Qoqma , o`zim tushaman.
Xohlasang,ye mag`izini
Qani och-chi og`izini

Behi:

Ikki yuzim burushqoq,
Dema meni urushqoq.

Ishga solib aqlimni,
Sezdirmayman jahlimni.

Nok:

Qayda salqin havodir,
Tan-jonimga davodir.
Mevalarim qand-bollik,
Qilmasang bas qo'pollik.

Shaftoli:

Men turaman bukib shox,
Kamtarinmas va yumshoq.
Qo'yinlarga solishib,
So'ng yurishar qichishib.

Anor:

Har donacham bir askar,
Bir qal'ada mong lashkar.
Ular yotar panada-
Oq pardali xonada.

Gilos:

Bir qiz , boldoq qilay deb,
Quchog'imga ilay deb,
Qo'sh mevamni uzvoldi.
Uyqumniyam buzvordi.

Olma:

Ko'pning ko'zing kuydirgan,
Qornini ham to'ydirgan.
Menman o'sha naqsh olma,
Endi yo'lingdan qolma.

V-topshiriq.(savollar)

1)Yomg'ir yog'ib turganda qarg'a qaysi daraxtga xo'nadi?	(Ho'l	daraxtga
qo'nadi)		
2)Qaysi qush o'z nomini aytib sayraydi?	(Kakku)	
3)Qayerda osmon pastda bo'ladi?	(suvda)	
4)Nima soqoli bilan tug'iladi?	(Echki)	
5)Suv ostida qanday tosh bo'lmaydi?	(Quruq)	
6)Qirg'oq bilan suv o'rtasida nima bor?	(“Bilan”so'zi bor)	

VI.Darsni yakunlash.

Guruh ballarini hisoblash,g'olib guruhni aniqlash,o'quvchilarni rag'batlantirish.

Obodonlashtirish ishlarida faol qatnashishlarini yana bir bor ta'kidlasb o'tish.

VI.Uyga vazifa,”Bahorda o'simliklar hayoti” mavzusini o'qish , savollarga javob topish,daraxtlarni kuzatish .Qaysi daraxtlar avval gullaganini, qaysilari birinchi bo'lib barg yoza boshlaganini aniqlab “Ish daftari”ga yozib qo'yishlarini tushuntirish.

